

3/1 - Načrt električnih instalacij in električne opreme

**Sanacija splošne razsvetljave – UKC Maribor –
OB9 KUHINJA**

TEHNIČNO POROČILO

**Št.načrta:
3-711-2026-9**

REVIZIJA

Rev.	Datum	Izvod, popravki	Pripravil	Pregledal	Odobril

KAZALO

1.	SPLOŠNO	4
2.	SPLOŠNA RAZSVETLJAVA	4
	2.1 OPIS OBSTOJEČE RAZSVETLJAVE	5
	2.2 PREDVIDENA REŠITEV	5
3.	SVETLOBNOTEHNIČNE ZAHTEVE	6
4.	PRIKAZ ENERGETSKIH UČINKOV	6
	4.1 OBSTOJEČA RAZSVETLJAVA	6
	4.2 PREDVIDENA NOVA LED RAZSVETLJAVA.....	7
	4.3 ENERGETSKI UČINEK SANACIJE	7
5.	IZVEDBA IN PREVERJANJE PO IZVEDBI	8

1. SPLOŠNO

Predmetna dokumentacija obravnava sanacijo splošne razsvetljave v objektu 9 UKC Maribor kuhinja (v nadaljevanju: OB9) in je izdelana v okviru projekta za izvedbo (PZI).

OB9 je del kompleksa UKC Maribor. Objekt je funkcionalno zasnovan kot servisni oziroma oskrbni objekt, namenjen predvsem izvajanju dejavnosti prehrane in dietetike za potrebe bolnišničnega kompleksa. V objektu se nahajajo prostori kuhinje, priprave in razdeljevanja hrane, jedilnica ter pripadajoči skladiščni, tehnološki, administrativni in drugi spremljajoči prostori. Objekt ima 2758 m² neto tlorisne površine in obsega 3 etaž, pri čemer je pritličje umeščeno v 2. etažo.

Posamezne dejavnosti oziroma organizacijske enote, ki se nahajajo v objektu, so:

- Služba za investicije
- Oddelek za javna naročila
- Oddelek nabave opreme
- Oddelek za prehrano in dietetiko z jedilnico

Zaradi namembnosti objekta je treba zagotoviti ustrezne svetlobnotehnične pogoje za varno delo zaposlenih, pripravo in obdelavo hrane, gibanje po prostorih ter izvajanje tehnoloških, skladiščnih, servisnih in spremljajočih delovnih procesov.

V PZI dokumentaciji objekta je obravnavano naslednje:

- splošna razsvetljava,

Dokumentacija ne obravnava naslednjih sistemov:

- elektroenergetski razvod 0.4 kV, zaščita pred prenapetostmi
- zasilna razsvetljava
- el. inštalacije za strojne naprave
- el. inštalacije za UPS sistem napajanja
- el. inštalacije za ostalo električno opremo in vtičnice
- sistem javljanje požara
- sistem univerzalnega ožičenja
- komunalne vode
- kabelsko kanalizacijo
- SN kablovod in povezave
- TK kablovod in povezave
- Transformatorsko postajo

Dokumentacija je izdelana ob upoštevanju veljavne zakonodaje, tehničnih smernic in standardov, ki se nanašajo na predmet obdelave, predvsem:

- SIST EN 12464-1 – Svetloba in razsvetljava – Razsvetljava delovnih mest – 1. del: Notranji delovni prostori,
- Tehnična smernica za graditev TSG-1-004:2022 – Energijska učinkovitost stavb,
- Pravilnik o učinkoviti rabi energije v stavbah (PURES-3)
- Tehnična smernica TSG-N-002:2021 – Nizkonapetostne električne inštalacije.

2. SPLOŠNA RAZSVETLJAVA

Predmet obdelave je sanacija splošne razsvetljave v obravnavanem objektu. Namen sanacije je izboljšanje svetlobnih pogojev v posameznih prostorih, zmanjšanje porabe električne energije ter zmanjšanje stroškov vzdrževanja obstoječe razsvetljave.

Pri načrtovanju nove razsvetljave se upoštevajo namembnost posameznih prostorov, zahtevani nivoji osvetljenosti, pogoji uporabe prostorov ter veljavne svetlobnotehnične zahteve po standardu SIST EN

12464-1. Predvidena je uporaba energetske učinkovitih LED svetilk, ki morajo zagotavljati ustrezne svetlobne pogoje glede na funkcijo in način uporabe posameznega prostora.

Podrobnejši opis obstoječega stanja razsvetljave in predvidene rešitve je podan v nadaljevanju.

2.1 OPIS OBSTOJEČE RAZSVETLJAVE

Obstoječa splošna razsvetljava v objektu je večinoma izvedena s starejšimi fluorescentnimi svetilkami, CFL svetilkami in navadnimi žarnicami. V tehničnih prostorih so nameščene industrijske svetilke, v bolniških sobah pa je del razsvetljave integriran v bolniških kanalih.

Obstoječa razsvetljava je zaradi starosti in zastarele tehnologije energetske manj učinkovita, zahteva več vzdrževanja ter ne zagotavlja več optimalnih pogojev dela.

2.2 PREDVIDENA REŠITEV

V objektu je predvidena zamenjava obstoječe splošne razsvetljave, ki je predmet sanacije, z novo energetske učinkovito LED razsvetljavo.

Zamenjava svetilk se izvede po principu ena za ena, pri čemer se nove svetilke vgradijo na obstoječa mesta oziroma na obstoječa priključna mesta razsvetljave. Pri izvedbi se uporabijo obstoječe instalacijske trase in tokokrogi razsvetljave, kjer je to tehnično izvedljivo in skladno z zahtevami projekta.

Razporeditev novih svetilk se tako v največji možni meri prilagodi obstoječemu stanju.

Predvidene LED svetilke morajo ustrezati naslednjim zahtevam:

- namembnost posameznega prostora,
- zahtevano osvetljenost po SIST EN 12464-1,
- višino montaže,
- način uporabe prostora,
- stopnjo zaščite IP,
- omejitev bleščanja,
- ustrezen indeks barvnega videza,
- energetske učinkovitost.

Krmiljenje oziroma vklop/izklop splošne razsvetljave se ohrani v obstoječi izvedbi.

Montaža svetilk se izvede skladno z navodili proizvajalca in z uporabo ustreznega pritrdilnega oziroma montažnega pribora.

Zasilna razsvetljava ni predmet predmetne dokumentacije in se z obravnavano sanacijo ne spreminja.

LED svetilke imajo v primerjavi z obstoječimi fluorescentnimi in drugimi starejšimi svetilkami:

- nižjo nazivno moč,
- večji svetlobni izkoristek,
- daljšo življenjsko dobo,
- manjše stroške vzdrževanja,
- boljšo možnost doseganja zahtevane osvetljenosti,
- boljšo kakovost svetlobe,
- manjšo porabo električne energije.

3. SVETLOBNOTEHNIČNE ZAHTEVE

Razsvetljava mora biti načrtovana skladno s standardom SIST EN 12464-1, ki določa zahteve za razsvetljavo delovnih mest v notranjih prostorih.

Predvideni nivoji osvetljenosti se določijo glede na namembnost posameznih prostorov. Okvirne minimalne zahtevane osvetljenosti za posamezne vrste prostorov so prikazane v spodnji tabeli.

Prostor	Minimalna zahtevana osvetljenost (lx)
Hodniki	50-200 (odvisno od dela dneva ter namembnosti)
Pisarne	500
Kuhinje	500
Kotlovnice	100
Strojnice	200
Shrambe	200
Kopalnice in sanitarije	200

4. PRIKAZ ENERGETSKIH UČINKOV

Energetski učinki sanacije splošne razsvetljave so prikazani s primerjavo ocenjene priključne moči obstoječe razsvetljave, ki je predmet zamenjave, in ocenjene priključne moči predvidene nove LED razsvetljave.

4.1 OBSTOJEČA RAZSVETLJAVA

Obstoječa razsvetljava, ki je predmet sanacije, je izvedena z različnimi tipi svetilk. V spodnji tabeli je prikazan popis svetilk, ki se zamenjajo, z navedbo števila svetilk in nazivne moči posamezne svetilke oziroma svetlobnega vira. Skupna ocenjena priključna moč obstoječe razsvetljave je podana kot seštevek vseh svetilk, navedenih v tabeli.

SVETILKA	ŠTEVILO	MOČ (W)
industrijska vodotesna svetilka tip 5700 - 1500mm 1x58W	7	58
industrijska vodotesna svetilka tip 5700 - 1200mm 2x36W	114	72
industrijska vodotesna svetilka tip 5700 - 1200mm 2x36W stenska izvedba	7	72
industrijska vodotesna svetilka tip 5700 - 1500mm 2x58W	6	116
industrijska vodotesna svetilka tip 5700 - 1200mm 1x36W stenska izvedba	4	36
industrijska vodotesna svetilka tip 5700 - 1200mm 1x36W	2	36
nadgradna svetilka tip 216 - 1500x300mm 1X58W	4	58
nadgradna svetilka tip 216 - 1500x300mm 2X58W	49	116
nadgradna svetilka tip 216 - 1200x300mm 2X36W	7	72
nadgradna svetilka tip 216 - 1200x300mm 2X36W stenska svetilka	3	72
nadgradna svetilka tip 216 - 1200x300mm 1X36W	3	36
viseča dekorativna svetilka - 1X100W	41	100
reflektor za osvetlitev hrane 1X75W	8	75
vgradna svetilka 600x600mm 101 HDP 4X18W	66	72
svetilka E27 fi280mm - 1X60W stenska	27	60
svetilka E27 fi280mm - 1X60W	22	60

stenska svetilka nad umivalniki tip 5310-600mm - 1X18W	4	18
nadgradna podelementna svetilka tip 5100-1500mm - 1X58W	2	58
vgradna DWL svetilka - fi 220mm - 2X26W	6	52
Vgradni reflektor fi-65mm 50W	8	50
vgrajena v napo 1x58W	2	58
SKUPAJ	392	

Skupna ocenjena priključna moč obstoječe razsvetljave, ki je predmet sanacije, znaša:

$$P_1 = 30,2 \text{ kW}$$

4.2 PREDVIDENA NOVA LED RAZSVETLJAVA

Obstoječe svetilke, ki so predmet sanacije, se zamenjajo z novimi energetsko učinkovitimi LED svetilkami. Predvidena nova razsvetljava nadomesti samo tisti del obstoječe razsvetljave, ki je zajet v poglavju 4.1.

Skupna ocenjena priključna moč predvidene nove LED razsvetljave, ki je predmet sanacije, znaša:

$$P_2 = 12,5 \text{ kW}$$

4.3 ENERGETSKI UČINEK SANACIJE

Energetski učinek sanacije je določen na podlagi primerjave ocenjene priključne moči obstoječe razsvetljave, ki je predmet zamenjave, in ocenjene priključne moči predvidene nove LED razsvetljave.

Zmanjšanje ocenjene priključne moči znaša:

$$\Delta P = P_1 - P_2$$

$$\Delta P = 30,2 \text{ kW} - 12,5 \text{ kW} = 17,7 \text{ kW}$$

Za oceno letne porabe električne energije je upoštevano letno število ur delovanja električne razsvetljave po tehnični smernici TSG-1-004:2022 – Energijska učinkovitost stavb. Za vrsto stavbe restavracije sta upoštevani naslednji vrednosti:

$$t_d = 1250 \text{ h/leto}$$

$$t_n = 1250 \text{ h/leto}$$

Skupno letno število ur delovanja razsvetljave znaša:

$$t = t_d + t_n$$

$$t = 1250 \text{ h/leto} + 1250 \text{ h/leto} = 2500 \text{ h/leto}$$

Ocenjena letna poraba obstoječe razsvetljave, ki je predmet sanacije, znaša:

$$W_1 = P_1 \times t$$

$$W_1 = 30,2 \text{ kW} \times 2500 \text{ h} = 75,5 \text{ MWh/leto}$$

Ocenjena letna poraba predvidene nove LED razsvetljave znaša:

$$W_2 = P_2 \times t$$

$$W_2 = 12,5 \text{ kW} \times 2500 \text{ h} = 31,3 \text{ MWh/leto}$$

Ocenjeni letni prihranek električne energije znaša:

$$\Delta W = W_1 - W_2$$

$$\Delta W = 75,5 \text{ MWh/leto} - 31,3 \text{ MWh/leto} = 44,2 \text{ MWh/leto}$$

Relativni prihranek električne energije znaša:

$$\eta = \Delta W / W_1 \times 100 \%$$

$$\eta = 44,2 / 75,5 \times 100 = 59 \%$$

Z zamenjavo obstoječe razsvetljave, ki je predmet sanacije, z novo LED razsvetljavo se zmanjša ocenjena priključna moč razsvetljave za 17,7 kW, ocenjena letna poraba električne energije pa za 44,2 MWh/leto.

5. IZVEDBA IN PREVERJANJE PO IZVEDBI

Pred pričetkom del mora izvajalec na objektu preveriti dejansko stanje, strukturo stropov in predviden način montaže svetilk. Pred dokončno nabavo svetilk si mora izvajalec elektro instalacijskih del pridobiti pisno potrditev s strani naročnikove pristojne službe. Pred dokončnim naročilom LED svetlobnih virov, ki zamenjujejo obstoječe, je potrebno preveriti ustreznost predstikalne naprave in okovja svetilke s predvidenim LED svetlobnim virom.

Po zaključeni zamenjavi svetilk je izvajalec dolžan preveriti pravilno delovanje celotnega sistema nove razsvetljave ter opraviti meritve osvetljenosti prostorov. V primeru ugotovljenih napak je treba te odpraviti oziroma ustrezno sanirati.

Vsa dela morajo biti izvedena v skladu s projektno dokumentacijo, navodili proizvajalcev opreme, veljavnimi predpisi, standardi ter zahtevami naročnika.